

1998

	Ergonomické požadavky na kancelářské práce se zobrazovacími terminály - Část 1: Obecný úvod	ČSN EN ISO 9241-1 83 3582
---	--	-------------------------------------

Ergonomic requirements for office work with visual display terminals (VDTs) - Part 1: General introduction

Exigences ergonomiques pour travail de bureau avec terminaux à écrans de visualisation (TEV) -
Partie 1: Introduction générale

Ergonomische Anforderungen für Bürotätigkeiten mit Bildschirmgeräten - Teil 1: Allgemeine Einführung

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 9241-1:1997. Evropská norma EN ISO 9241-1:1997 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 9241-1:1997. The European Standard EN ISO 9241-1:1997 has the status of a Czech Standard.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN 29241-1 (83 3582) ze srpna 1995.

© Český normalizační institut,
1998

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány
a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

52971

Národní předmluva

Norma obsahuje národní přílohu NA (informativní), vysvětlující použitou terminologii.

Citované normy

ISO 6385:1981 zavedena v ČSN ISO 6385 Ergonomické zásady pro navrhování pracovních systémů (83 3510)

Vypracování normy

Zpracovatel: ERGOTEST, Olomouc, IČO 11131292, Ing. Zdeněk Chlubna

Technická normalizační komise: TNK 2 Bezpečnost technických zařízení. Ergonomie

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Josef Vašák

Strana 3

EVROPSKÁ NORMA EUROPEAN STANDARD NORME EUROPÉENNE EUROPÄISCHE NORM	EN ISO 9241-1 Červen 1997
---	------------------------------

ICS 13.180

Deskriptory: ergonomics, office machine, computer peripheral equipment, text processing, data terminal equipment, display devices, specifications, generalities

Ergonomické požadavky na kancelářské práce se zobrazovacími terminály - Část 1: Obecný úvod

(ISO 9241-1:1997)

Ergonomic requirements for office work with visual display terminals (VDTs) -

Part 1: General introduction

(ISO 9241-1:1997)

Exigences ergonomiques pour travail de bureau avec terminaux écrans de visualisation (TEV) - Partie 1: Introduction générale
(ISO 9241-1:1997)

Ergonomische Anforderungen für Bürotätigkeiten mit Bildschirmgeräten - Teil 1: Allgemeine Einführung
(ISO 9241-1:1997)

Tato evropská norma byla schválena CEN 1997-05-10. Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze vyžádat v Ústředním sekretariátu CEN nebo u každého člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Ústřednímu sekretariátu CEN, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, České republiky, Dánska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Lucemburska, Německa, Nizozemska, Norska, Portugalska, Rakouska, Řecka, Spojeného království, Španělska, Švédska a Švýcarska.

CEN

Evropská komise pro normalizaci

European Committee for Standardization

Comité Européen de Normalisation

Europäisches Komitee für Normung

Ústřední sekretariát: rue de Stassart 36, B-1050 Brussels

Strana 4

Obsah

	Strana	
Předmluva		5
Úvod		6
1	Předmět normy	6
2	Normativní odkazy	6
3	Definice	7
4	Obecný úvod k ISO 9241	7
4.1	Účel a předpokládání uživatelé	7
4.2	Specifikace přístrojů, technologické změny a přístupy orientované na užitnou jakost	7
5	Struktura ISO 9241	8
6	Směrnice k používání ISO 9241	9
7	Údaje o shodě s částmi ISO 9241	11
Příloha A	(informativní) Literatura	12
Příloha ZA	(normativní) Normativní odkazy na mezinárodní publikace včetně příslušných evropských publikací	13

Strana 5

Předmluva

Text mezinárodní normy ISO 9241-1:1997 byl vypracován technickou komisí ISO/TC 159 "Ergonomie"

ve spolupráci s CEN/CS.

Této evropské normě se nejpozději do prosince 1997 uděluje status národní normy, a to buď vydáním identického textu nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, se zruší nejpozději do prosince 1997. Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační orgány následujících zemí: Belgie, České republiky, Dánska, Finska, Francie, Irsko, Islandu, Itálie, Lucemburska, Německo, Nizozemsko, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Spojeného království, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko.

Tato evropská norma nahrazuje EN 29241-1:1993.

Oznámení o schválení

Text mezinárodní normy ISO 9241-1:1997 byl schválen CEN jako evropská norma bez jakýchkoliv modifikací.

POZNÁMKA - Normativní odkazy na mezinárodní normy jsou uvedeny v příloze ZA (normativní).

Strana 6

Úvod

Jeden z hlavních úkolů ergonomie spočívá ve snaze zajistit, aby zařízení a systémy byly vhodné pro použití člověkem. To obecně řečeno znamená přizpůsobit uspořádání zařízení a systémů včetně displejů, vstupních zařízení, software, pracovních míst, pracovního prostředí a pracovních úkolů charakteristickým vlastnostem, schopnostem a omezením možných uživatelů. Zlepšení ergonomických vlastností systémů zvýší výkonnost, sníží chyby i diskomfort a minimalizuje nebezpečí poškození zdraví. Zanedbávání ohledu na schopnosti člověka snižuje efektivitu a vede k nudné, únavné práci.

V praxi jsou velké rozdíly mezi uživateli a je proto důležité tyto rozdíly kvalitativně stanovit, aby je bylo možno respektovat při návrhu a uspořádání zařízení nebo systémů. Jak hardware, tak software, mohou být užívány pro mnoho různých úloh i v proměnlivých pracovních prostředích a je proto důležité brát tyto faktory v úvahu při navrhování. Dobré ergonomické řešení je důležité v každém produktu nebo systému navrhovaném pro užívání člověkem. To je zvláště důležité, když:

- je užívání intenzivní;
- je přesnost nebo rychlost práce uživatele extrémně vysoká;
- jsou uživatelské nároky extrémně vysoké.

Práce s vizuálními zobrazovacími terminály je často intenzivní a významnou částí mnoha kancelářských prací. Charakteristiky hardware i software mohou podstatně ovlivnit pracovní výkon uživatele. Stále více a více uživatelů, jejich obchodních zástupců a manažerů má zájem na tom, aby byly práce se zobrazovacími terminály navrhovány podle vhodných norem. Co je v určitých podmínkách vhodné, může být v jiné souvislosti nevhodné; při užívání ergonomických norem pro zobrazovací terminály je důležité uznat, že potenciální oblast použití je velmi rozsáhlá. Proto jsou ergonomické normy často ve formě doporučení nebo požadavků podmíněných určitými definovanými okolnostmi.

1 Předmět normy

Tato část ISO 9241

- uvádí normu o více částech, která se týká ergonomických požadavků na používání zobrazovacích terminálů pro kancelářské práce;
- popisuje základy přístupu, orientovaného na užitnou jakost;
- poskytuje přehled o všech v současnosti publikovaných částech ISO 9241 a předpokládaném obsahu připravovaných částí;
- poskytuje návod k používání ISO 9241;
- popisuje, jak má být uváděna shoda s částmi ISO 9241.

Ve smyslu ISO 9241 zahrnují kancelářské práce značný rozsah původních úloh při zpracování textů a dat. Na základě podobnosti těchto úloh s úlohami z jiných oblastí, kam patří například lékařství, věda, telekomunikace, kontrolní a veřejně přístupné prostory, se může celá řada požadavků ISO 9241 týkat také těchto oblastí.

ISO 9241 se nezabývá elektrickou bezpečností zobrazovacích terminálů. Tomuto aspektu se věnuje IEC 950.

POZNÁMKA - Ergonomické požadavky na ploché displeje jsou popsány v ISO 13406-1 a ISO 13406-2. Podrobnější pokyny týkající se uspořádání dialogových systémů ve vztahu k člověku jsou uvedeny v ISO 13407.

-- Vynechaný text --